

Є.М. Хриков

доктор педагогічних наук, професор,

завідувач кафедри державної служби

Луганського національного університету

ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МАГІСТЕРСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Головною складовою магістерських програм є виконання магістерських досліджень. Але більшість магістерських робіт не відповідає вимогам дослідження. Таке становище обумовлюють декілька особливостей.

Термін навчання в магістратурі складає 1-1,5 роки. За цей час студент повинен відвідати значну кількість аудиторних занять, пройти дві практики спланувати магістерське дослідження, вивчити наукову літературу, зібрати дослідницький матеріал, підготувати текст роботи та захистити отримані результати. Як свідчать статистичні данні такий обсяг роботи не здатні виконати навіть 75% відсотків аспірантів, яким для цього дається три роки.

Для забезпечення виконання магістерських робіт у вищому навчальному закладі призначають доцентів та професорів вищих навчальних закладів, які за сучасних умов мають велике навчальне навантаження та отримують 5 - 10 магістрантів, дослідженнями яких керують. Як правило, теми магістерських робіт є дуже різноплановими та не пов'язаними одна з одною.

Проблема інноваційних технологій організації магістерських досліджень ще не знайшла детального висвітлення в науковій та методичній літературі [1; 2; 3].

За таких умов більшість магістерських робіт мають копілятивний характер та не мають наукової та практичної цінності. Для вирішення проблеми підвищення якості магістерських робіт необхідні нові технології організації їх виконання. Така технологія повинна забезпечувати тісний зв'язок зі змістом навчального процесу, залучення магістранта до реального наукового дослідження, унеможливити плагіат. Таким вимогам відповідає технологія виконання на випускаючих кафедрах комплексних тем дослідження, які очолюють провідні фахівці з певної проблеми. Такий фахівець, відповідно до спрямованості магістратури, визначає комплексну тему та підтеми (теми магістерських досліджень) та розподіляє їх між викладачами

кафедри. Після цього керівники магістерських робіт самостійно розробляють програму та науково-практичний інструментарій майбутніх досліджень, який затверджується на засіданні кафедри.

Розглянемо цю технологію на прикладі магістратури «Державна служба», однією зі спеціалізацій якої є кадровий менеджмент. Відповідно до цієї спеціалізації на кафедрі державної служби та управління Луганського національного університету імені Тараса Шевченка в 2010 р. розроблено комплексну тему дослідження „Стан та напрямки подальшого розвитку кадрової роботи в органах виконавчої влади Луганської області” та визначені теми окремих досліджень:

1. Стан та шляхи подальшого розвитку комплектації органів виконавчої влади кадрами в Луганській області
2. Система оцінювання діяльності державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
3. Система забезпечення кар’єрного росту державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
4. Стан та напрямки подальшого розвитку оплати праці державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
5. Шляхи вдосконалення діяльності кадрових служб в органах виконавчої влади Луганської області
6. Технологія аналізу кадрового потенціалу органів виконавчої влади Луганської області
7. Аналіз плинності державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
8. Система адаптації державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
9. Система атестації державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
10. Використання методів адміністративного та соціально-психологічного впливу на державних службовців в органах виконавчої влади Луганської області
11. Стан та шляхи подальшого розвитку етики державних службовців

12. Планування розвитку кадрового потенціалу в органах виконавчої влади Луганської області

13. Діяльність органів виконавчої влади Луганської області з розвитку державних службовців

14. Взаємодія органів виконавчої влади Луганської області із центром післядипломної освіти із забезпечення інтенсивного розвитку державних службовців

15. Системний аналіз посадових обов'язків державних службовців органів виконавчої влади Луганської області

Науково-практичний інструментарій для проведення комплексного дослідження розробляють викладачі кафедри. Такий інструментарій може бути використаний як для виконання магістерських робіт, отримання наукових фактів, так і в практичній діяльності органів виконавчої влади для вирішення проблеми підвищення якості їх функціонування.

Запропонована технологія виконання магістерських робіт передбачає перебудову організації всього навчального процесу в магістратурі. Змінюється функція керівників магістерських робіт, які перетворюються з консультантів та рецензентів на організаторів та співавторів наукового дослідження. Стосунки викладача та студента органічно перетворюються на суб'єкт – суб'єктні, партнерські.

Змінюються функції студента, який перетворюється з компілятора тексту магістерської роботи на учасника та співавтора реального наукового дослідження.

Технологія передбачає більш тісний зв'язок змісту навчальних дисциплін із темами магістерських робіт. У наведеному вище прикладі напрямів дослідження в межах комплексної теми кожна окрема тема магістерської роботи пов'язана з тією чи іншою дисципліною навчального плану, що створює сприятливі умови для якісного її виконання. Окрім цього ця технологія передбачає, що до змісту всіх навчальних дисциплін додається матеріал присвячений методам аналізу відповідного аспекту діяльності органу виконавчої влади.

Така технологія передбачає перебудову наукової діяльності кафедри, яка здійснює підготовку магістрів. Працівники кафедри перетворюються з «акваріумних викладачів», діяльність яких обмежується стінами навчального закладу та спілкуванням із книгами та студентами, у фахівців, які досліджують та детально

знають реальні процеси функціонування органів виконавчої влади. Залучення викладачів та студентів до виконання комплексної теми створює сприятливі умови для проведення науково-практичних конференцій, видання наукових збірок робіт викладачів та студентів, видання монографій, виконання дисертаційних досліджень.

Технологія передбачає розвиток стосунків магістратури з органами виконавчої влади. Для реалізації запропонованої технології навчальним закладам, які здійснюють підготовку магістрів державної служби необхідний дозвіл обласної адміністрації на проведення вивчення діяльності місцевих органів виконавчої влади. Одною з можливих форм взаємодії магістратур та органів виконавчої влади може бути залучення обласною адміністрацією магістрантів до планових перевірок діяльності органів виконавчої влади в тих випадках, коли їх спрямованість співпадає із завданнями комплексної теми. Крім того, комплексні теми дослідження можуть бути ініційовані й обласною державною адміністрацією. За умов тісної співпраці магістратури та державних адміністрацій можливе спільне проведення науково-практичних конференцій, видання публікацій, розробка програм розвитку діяльності органів виконавчої влади. Якщо в навчальному закладі розроблено декілька програм комплексних досліджень, то обласна адміністрація може ініціювати проведення конкурсу на кращий проект та фінансувати його реалізацію. Фінансування проектів дозволить значно розширити масштаби проведення дослідження та, таким чином, підвищити рівень об'єктивності отриманої інформації.

Запровадження нової технології організації магістерських досліджень змінює соціальні функції магістратури. Якщо раніше діяльність магістратури обмежувалась реалізацією освітньої функції, то за нових умов ця функція об'єднується з перетворювальною. Магістратура в особі її викладачів та студентів отримує можливість активно впливати на процеси, які відбуваються в державній службі, а це підвищує ефективність реалізації і її освітньої функції. Така технологія відповідає ідеям Болконського процесу, який передбачає об'єднання освітньої та наукової діяльності, більш тісний зв'язок навчального процесу з бізнесовою, виробничою, практичною сферою.

Посилити перетворювальну функцію цієї технології дозволяє надання їй загально державного характеру, що передбачає проведення Нацдержслужби України

конкурсів на кращі проекти комплексних тем дослідження та розповсюдження кращих проектів на всі магістратури України.

Список використаних джерел

1. Мазак А.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Конспект лекцій для магістрантів за спеціальністю «Державна служба» / Андрій Мазак . – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. – 180 с.